

по главно, отъ средствата за тази операция: както Народната Банка, така и Зем. Банка черпѣха средствата си за тази цѣль изъ външни заеми, сир. такива сключени макаръ при емисия на облигации, нѣ при посрѣдничеството на чуждестранни кредитни институти, вмѣсто чрѣзъ емисия на облигации на наше тържище, както нарежла днесъ Б. Н. Банка.

Прѣди да дадемъ статистическитѣ данни за положението на ипотечната операция при Б. Н. Банка, нека видимъ, какъ се е развивала тази операция при Б. Зем. Банка — операция, при въвеждането на която сж се възлагали толкова голѣми надежди за облекчение участиѣта на широката маса отъ нашето земледѣлско население¹³⁾.

Цифритѣ по тази операция, приготвени възъ основа на мѣсечнитѣ баланси на банката, за врѣме отъ 1 януарий 1895 г. до 31 декемврий 1906 г., съпоставени съ цифритѣ по другитѣ заемни операции на сжщата банка, сж изложени въ долната таблица.

Активи на Българската Земледѣлска Банка (1895-1906)

Години	Наличност въ касата	Пласирания						
		Краткосрочни			Дългоср. (външни срѣщу ипотека)	Въ българ. държавни фондове	Заеми на дър- жавата и др.	Всичко активи
		Порт- фейлъ	Заеми срѣ- щу залогъ на цѣпния книжка	Други ¹⁴⁾				
(Срѣдни числа отъ мѣсечнитѣ баланси въ хиляди лева)								
1895	836 ₈	36 353 ₇	21 ₆	—	1 984 ₃	—	—	39 196 ₄
6	1 585 ₆	42 097 ₀	116 ₉	—	4 950 ₉	—	—	48 750 ₄
7	3 218 ₁	47 522 ₁	253 ₉	—	8 712 ₁	—	—	59 706 ₉
8	3 179 ₄	56 881 ₃	395 ₉	—	10 795 ₆	—	1 812 ₀	73 066 ₄
9	3 251 ₆	61 023 ₆	637 ₀	—	11 262 ₅	—	2 612 ₈	78 787 ₅
1900	3 380 ₁	62 986 ₆	899 ₃	—	11 306 ₈	—	3 335 ₅	81 908 ₇
1	5 540 ₃	64 280 ₀	1 466 ₇	—	11 299 ₄	—	6 088 ₃	88 675 ₀
2	5 881 ₃	63 907 ₁	1 266 ₈	—	10 880 ₅	—	13 558 ₆	95 494 ₉
3	10 554 ₇	60 191 ₇	1 206 ₉	—	10 937 ₇	4 167 ₃	15 164 ₇	102 223 ₃
4	12 116 ₀	53 969 ₃	1 181 ₉	418 ₁	10 940 ₀	4 136 ₅	21 232 ₀	103 995 ₄
5	15 269 ₇	48 315 ₃	1 415 ₂	3 676 ₃	12 271 ₄	4 952 ₁	21 070 ₁	106 970 ₃
6	10 564 ₉	47 702 ₇	1 430 ₇	11 514 ₁	16 032 ₆	7 968 ₇	9 402 ₇	104 615 ₇
5-лѣтия								
1895/1900	2 918 ₀	54 213 ₇	464 ₁	—	9 417 ₉	—	7 ₆	67 021 ₅
1901/1905	9 872 ₅	58 132 ₆	1 307 ₅	818 ₉	11 266 ₀	2 651 ₁	15 422 ₉	99 471 ₇
10-лѣтие								
1896/1905	6 424 ₅	56 189 ₇	889 ₃	412 ₉	10 359 ₃	1 336 ₇	7 150 ₄	82 763 ₃

Срѣдниятъ разитѣръ на ипотечнитѣ заеми при Б. Земл. Банка въ продължение на десетилѣтието 1896/1905 е достигалъ, както се види отъ

¹³⁾ „Десятки хиляди земледѣлски сѣмейства, които състоятъ отъ тоя български селянинъ, който безъ амбиция мѣлчеливо, нѣ вѣчно се бори съ оралото и земията ва да поддържа основитѣ на народното ни богатствъ, на икономическата и политическа организация на страната, могатъ да намѣрятъ спасение отъ окончателното разоряване, което ги чака, само въ ипотечарнитѣ заеми“. (Вж. Отчетътъ на землед. каси за 1897 г., стр. IV).

¹⁴⁾ Другитѣ краткосрочни заемни операции се състоятъ отъ:

	1904	1905	1906	1901/905	1896/1905
а) Заеми срѣщу залогъ на землед. произвед., добитѣкъ и пр.	339.	2 481.	5 814.	564.	284.
б) Аванси срѣщу добитѣкъ, сѣмѣна и земледѣлски орѣдия.	4.	12.	16.	3.	1.
в) Специални текущи сѣмѣтки на занаятчии и земл. дружества.	74.	1 182.	5 682.	251.	126.
	418.	3 676.	11 514.	818.	412.